

KANSALAI SPULSSI 3_2022

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta säännöllisesti toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin.

Kysely toteutetaan verkkokyselynä noin viiden viikon välein. Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2022 kolmannen tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoima-tutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen ja matkailututkimukseen ajalla 23.12.2021 – 4.2.2022 vastanneista 15-74 -vuotiaista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otoksessa oli yhteensä 2 495 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruina, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin ja englannin kielille.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Tiedonkeruu tehtiin 9. – 14.3.2022. Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina. Suurin osa vastauksista saatiin ensimmäisten kolmen vuorokauden kuluessa.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2022

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyt vastaukset	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	19. - 24.1.	2 842	1 435	50,5 %
2. kierros	16. - 21.2.	2 858	1 309	45,8 %
3. kierros	9. - 14.3.	2 495	1 131	45,3 %

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Liitteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tälläkin kierroksella huomattavasti aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 20-29 -vuotiaat. Aineistossa on havaittavissa koulutukseen liittyvä osallistumattomuuden trendi, joka näkyy siinä, että perusasteen varassa olevat vastasivat hieman heikomminkin kuin korkeasteen koulutuksen omaavat. Tämä trendi vaikuttaisi korostuvan verkkotiedonkeruussa.

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle Excel- ja CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-tilukoina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Painotus

Vastausaineisto (1 131 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 -vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin tammikuun lopun tietoja (4 081 151 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoiksi muodostui kaikille vastanneille 4 081 151 / 1 131. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-tilukossa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulsssi 3_2022 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 495	1 131	45.3
Sukupuoli			
Mies	1 215	475	39.1
Nainen	1 280	654	51.1
Muu		2	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	70	26	37.1
20-24 -vuotiaat	126	39	31.0
25-29 -vuotiaat	151	47	31.1
30-34 -vuotiaat	216	79	36.6
35-39 -vuotiaat	208	88	42.3
40-44 -vuotiaat	183	90	49.2
45-49 -vuotiaat	210	91	43.3
50-54 -vuotiaat	231	104	45.0
55-59 -vuotiaat	271	128	47.2
60-64 -vuotiaat	284	159	56.0
65-69 -vuotiaat	299	167	55.9
70-74 -vuotiaat	246	113	45.9
Maakunta			
Etelä-Karjala	55	22	40.0
Etelä-Pohjanmaa	77	40	51.9
Etelä-Savo	67	26	38.8
Kainuu	27	12	44.4
Kanta-Häme	67	39	58.2
Keski-Pohjanmaa	30	8	26.7
Keski-Suomi	104	55	52.9
Kymenlaakso	69	28	40.6
Lappi	69	26	37.7
Pirkanmaa	238	119	50.0
Pohjanmaa	105	41	39.0
Pohjois-Karjala	72	29	40.3
Pohjois-Pohjanmaa	183	82	44.8
Pohjois-Savo	112	46	41.1
Päijät-Häme	93	42	45.2
Satakunta	119	55	46.2
Uusimaa	783	354	45.2
Varsinais-Suomi	225	105	46.7

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste